

Pod tytułem „Powiat – wspólnota obywateli – polis” w dniu 17 stycznia 2012 roku w Luboniu k. Poznania odbyła się sesja programowa Zarządu Związku Powiatów Polskich i Akademii Solidarności.

Akademia Solidarności to wspólnota rozwoju wiedzy na rzecz kultury solidarności. Zainicjowana została przez Fundację Pomocy Wzajemnej Barka z Poznania i Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego Pro Publico Bono. W szczególności sposób Akademia ma być jednym z podstawowych instrumentów rozwoju i realizacji postanowień proklamowanej 10 czerwca 2009 roku w Krakowie Karty Solidarności, będącej instytucją wspierającą rozwój samorządności obywatelskiej i wzmacniającą potencjał solidarności we wspólnotach lokalnych i regionalnych. Jej zadaniem jest również tworzenie i upowszechnianie wiedzy w zakresie ekonomii solidarności, rozwój przedsiębiorczości społecznej oraz polityki regionalnej skoncentrowanej na wzmacnianiu i tworzeniu warunków dla rozwoju potencjału solidarności (kapitału społecznego).

Związek Powiatów Polskich był pierwszą organizacją, reprezentującą jednostki samorządu terytorialnego, która przystąpiła do grona sygnatariuszy Karty Solidarności i podjęła współpracę przy realizacji jej postanowień.

Dlatego też wspólne przedsięwzięcie Związku Powiatów Polskich i Akademii Solidarności miało na celu podsumowanie dotychczasowych działań służących realizacji Karty Solidarności oraz realizowanej wspólnie od 2011 roku, odnowionej Nagrody Pro Publico Bono „Samorządność dla solidarności”.

Podczas sesji szczególną uwagę poświęcono samorządom powiatowym, których wspólnototwórczy charakter polega na integrowaniu różnych struktur samorządowych i społecznych oraz na integrowaniu i umacnianiu wspólnot lokalnych. Zastanawiano się w jaki sposób, poprzez lokalne, tworzone w skali powiatowej, strategie można rozwijać potencjał społeczeństwa obywatelskiego - krzewić kulturę solidarności, czego wyrazem jest m.in. rozwój przedsiębiorczości społecznej. Zwracano uwagę, że w obecnych strukturach samorządu terytorialnego, to samorząd powiatowy ma szczególną rolę w zakresie organizacji życia publicznego.

Myśl tę rozwinął sędzia Jerzy Stępień, były prezes Trybunału Konstytucyjnego i współtwórca polskiego ustroju samorządu terytorialnego. Zaprezentował on autorską koncepcję „powiat jako polskie polis”. Zwrócił uwagę, że powiat jest w sytuacji Polski najbardziej naturalną jednostką samorządu terytorialnego. Polska powiatowa to Polska naszych przodków. Powiat nie jest, jak wielu chce go widzieć, jedynie strukturą administracji publicznej, ale wspólnotą obywateli – współczesną polis, na obszarze, której powinny być zaspokajane niemal wszystkie – a na pewno wszystkie podstawowe – potrzeby mieszkańców.

Wzmacnianie wspólnot lokalnych, ich potencjału solidarności i samorządności, to także cel funkcjonowania Nagrody Pro Publico Bono „Samorządność dla solidarności”. Pierwszy konkurs odnowionej Nagrody odbył się w ubiegłym roku (Nagroda Pro Publico Bono funkcjonuje od 1999 r.). Dlatego też w wielkopolskiej sesji programowej uczestniczyli Członkowie Kapituły Nagrody i współpracujący z Kapitułą eksperci Akademii Solidarności. Spotkanie było okazją do podsumowania dotychczasowej współpracy Fundacji ze Związkiem Powiatów Polskich w zakresie promocji i realizacji działań konkursowych, a przede wszystkim zastanawiano się w jaki sposób Nagroda może, w większym niż dotąd stopniu, stać się instrumentem wzmacniania obywatelskiej samorządności wspólnot lokalnych, czyli kształtowania naszych „polis”.

Punktem odniesienia dla omawianych kwestii była prezentacja doświadczeń Fundacji Pomocy Wzajemnej Barka – Laureata Nagrody Dwudziestolecia Odrodzenia Niepodległej Polski Pro Publico Bono. W szczególności zaprezentowano studium powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, na terenie którego, pod kierunkiem Barki, działa partnerstwo władz lokalnych, instytucji administracji publicznej, podmiotów społecznych i gospodarczych, ukierunkowane na tworzenie lokalnej strategii kultury solidarności i promocji przedsiębiorczości społecznej.

Gościem specjalnym sesji Akademii Solidarności był przewodniczący Europejskiej Sieci Miast i Regionów na rzecz Gospodarki Społecznej (REVES), były członek Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego Ian Olsson, który przebywał w tym czasie w Wielkopolsce na zaproszenie Barki.

Misja REVES polega w szczególności na:

- budowaniu dialogu pomiędzy europejskimi i międzynarodowymi instytucjami w obszarze gospodarki solidarnej;
- wzmacnianiu odpowiedzialności społecznej, wymianie doświadczeń i wdrażaniu innowacji na polu włączenia osób wykluczonych, a także wzmacnianiu wspólnot lokalnych;
- promocji lokalnych partnerstw na rzecz gospodarki społecznej;
- współpracy i uzupełnianiu działań innych europejskich i międzynarodowych sieci tematycznych.

Ian Olsson zadeklarował gotowość współpracy w ramach Akademii Solidarności, a zwłaszcza pomoc przy realizacji projektu Wielkopolskiego Centrum Ekonomii Solidarności.